

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 6ης Μαρτίου 2003 *

Στην υπόθεση T-128/01,

DaimlerChrysler Corporation, με έδρα το Auburn Hills, Michigan (Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής), εκπροσωπούμενη από τον T. Cohen Jehoram, δικηγόρο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τους A. von Mühlendahl και O. Waelbroeck,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του δευτέρου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 21ης Μαρτίου 2001 (υπόθεση R 309/1999-2),

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Μ. Βηλαρά, Πρόεδρο, V. Tiili και P. Mengozzi, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 29 Απριλίου 1997, η προσφεύγουσα κατέθεσε αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: Γραφείο), δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί.

- 2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το κάτωθι εικονιστικό σήμα:

- 3 Τα προϊόντα των οποίων ζητείται η καταχώριση ανήκουν στην κατηγορία 12 κατά τον Διακανονισμό της Νίκαιας περί διεθνούς ταξινόμησης προϊόντων και υπηρεσιών για την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως αυτός αναθεωρήθηκε και τροποποιήθηκε, και ανταποκρίνονται στην παρακάτω περιγραφή: «οχήματα· μηχανήματα κινήσεως στην ξηρά, τον αέρα ή το νερό· τα εξαρτήματά τους».
- 4 Με το από 7 Ιουλίου 1998 έγγραφό του, ο εξεταστής του Γραφείου ενημέρωσε την αιτούσα ότι το εν λόγω σήμα δεν μπορούσε να καταχωριστεί, κατά την άποψή του, διότι εστερείτο του κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 διακριτικού χαρακτήρα, για κάποια από τα αναφερόμενα στην αίτηση προϊόντα, δηλ. τα «οχήματα· μηχανήματα κινήσεως στην ξηρά, τον αέρα ή το νερό· τα εξαρτήματά τους».
- 5 Με την από 5 Ιανουαρίου 1999 επιστολή της, η προσφεύγουσα παρουσίασε διάφορα έγγραφα μεταξύ των οποίων την έκθεση του πραγματογνώμονα F. E. Hoadley της 26ης Ιουνίου 1998 περί της ιστορίας των μετοπών και, ειδικότερα, της μετόπης που αποτελεί το αντικείμενο του αιτούμενου σήματος, προκειμένου να αποδείξει τον μοναδικό του χαρακτήρα και τη φήμη του.
- 6 Με την από 7 Απριλίου 1999 απόφασή του, ο εξεταστής του Γραφείου απέρριψε εν μέρει την αίτηση καταχώρισης του σήματος δυνάμει του άρθρου 38 του κανονισμού 40/94 με την αιτιολογία ότι το αιτούμενο σήμα εστερείτο διακριτικού χαρακτήρα για την κατηγορία «οχήματα· μηχανήματα κινήσεως στην ξηρά, τον αέρα ή το νερό· τα

εξαρτήματά τους». Αντιθέτως, δέχτηκε την αίτηση καταχώρισης σήματος σε ό,τι αφορούσε τα «μηχανήματα κινήσεως στην ξηρά, τον αέρα ή το νερό· τα εξαρτήματά τους». Επιπλέον, ο εξεταστής έκρινε ότι η προσφεύγουσα δεν είχε αποδείξει ότι το σημείο είχε αποκτήσει διακριτικό χαρακτήρα εκ της χρήσεώς του, με την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94.

- 7 Στις 4 Ιουνίου 1999 η προσφεύγουσα άσκησε ενώπιον του Γραφείου προσφυγή βάσει του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94 κατά της απόφασης του εξεταστή.
- 8 Με την από 21 Μαρτίου 2001 απόφασή του (στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), η οποία κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 26 Μαρτίου 2001, το δεύτερο τμήμα προσφυγών του Γραφείου απέρριψε την προσφυγή.
- 9 Το τμήμα προσφυγών θεώρησε κατ' ουσίαν ότι η απόφαση του εξεταστή ήταν βάσιμη, δεδομένου ότι το σήμα που απεικονίζει τη μετόπη (μάσκα) σε ένα αυτοκίνητο στερείται, εκ πρώτης όψεως, διακριτικού χαρακτήρα κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 και ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίστηκαν από την αιτούσα δεν αποδεικνύουν ότι το σημείο απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα εκ της χρήσεώς του με την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 10 Στις 6 Ιουνίου 2001, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου.
- 11 Το Γραφείο κατέθεσε το υπόμνημα αντικρούσεως στις 17 Σεπτεμβρίου 2001.

12 Κατόπιν αιτήσεως του Πρωτοδικείου, βάσει των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, στις 14 Οκτωβρίου 2002, το Γραφείο απάντησε στις ερωτήσεις που έθεσε το Πρωτοδικείο και προσκόμισε τα συνημμένα που είχε υποβάλει η προσφεύγουσα με τις από 5 Ιανουαρίου 1999 παρατηρήσεις της.

13 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση·
- να υποχρεώσει το Γραφείο να χορηγήσει ημερομηνία καταχώρισης του αιτουμένου κοινοτικού σήματος·
- να καταδικάσει το Γραφείο στα δικαστικά έξοδα.

14 Το Γραφείο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να κηρύξει απαράδεκτο το αίτημα της προσφεύγουσας να υποχρεωθεί το Γραφείο στη χορήγηση ημερομηνίας καταχώρισης το αιτουμένου κοινοτικού σήματος·
- να απορρίψει την προσφυγή κατά τα λοιπά·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

- 15 Κατά την προφορική διαδικασία, η προσφεύγουσα παραιτήθηκε από το δεύτερο αίτημά της, με το οποίο ζητούσε να υποχρεωθεί το Γραφείο να χορηγήσει ημερομηνία καταχώρισης του αιτουμένου κοινοτικού σήματος. Το Πρωτοδικείο σημείωσε στα πρακτικά την παραίτηση αυτή στα πρακτικά της προφορικής διαδικασίας.

Σκεπτικό

Επί του παραδεκτού των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίζονται για πρώτη φορά ενώπιον του Πρωτοδικείου

- 16 Η προσφεύγουσα προσκομίζει μαζί με την αίτηση αποδείξεις που δεν εξετάστηκαν από το τμήμα προσφυγών, ιδίως δε έρευνα αγοράς που πραγματοποιήθηκε στις Κάτω Χώρες σχετικά με την αναγνωρισιμότητα των μετοπών (μασκών) αυτοκινητών. Εξάλλου, η προσφεύγουσα προτείνει την εκ μέρους της παρουσίαση ερευνών αγοράς και από άλλα κράτη μέλη, εάν το Πρωτοδικείο τις θεωρήσει πρόσφορα αποδεικτικά στοιχεία.
- 17 Το Γραφείο ισχυρίζεται ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζονται για πρώτη φορά ενώπιον του Πρωτοδικείου δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη.
- 18 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι η ενώπιόν του φερόμενη προς εκδίκαση προσφυγή σκοπό έχει τον έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών του Γραφείου με την έννοια του άρθρου 63 του κανονισμού 40/94. Επομένως, δεν απόκειται στο Πρωτοδικείο να επανεξετάσει τα πραγματικά περιστατικά υπό το πρίσμα των αποδεικτικών στοιχείων που για πρώτη φορά προσκομίζονται ενώπιόν του. Πράγματι, η αποδοχή των αποδεικτικών αυτών στοιχείων είναι αντίθετη προς το άρθρο 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, σύμφωνα με το οποίο τα υπομνήματα των διαδίκων δεν μπορούν να τροποποιηθούν

το αντικείμενο της ενόπιον του τμήματος προσφυγών διαφοράς. Επομένως, τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζονται για πρώτη φορά ενόπιον του Πρωτοδικείου, καθώς και η πρόταση της προσφεύγουσας να προσκομίσει περαιτέρω στοιχεία, είναι απαράδεκτα.

Επί της ουσίας

- 19 Η προσφεύγουσα επικαλείται κατ' ουσίαν δύο λόγους. Ο πρώτος λόγος συνίσταται στην παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 και ο δεύτερος στην παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94.

Επί του πρώτου λόγου, συνισταμένου στην παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 20 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, κατά το άρθρο 4 του κανονισμού 40/94, ένα σχέδιο μετόπης αυτοκινήτου μπορεί να καταχωριστεί ως κοινοτικό σήμα, όπως επιβεβαιώθηκε από το γεγονός ότι το Γραφείο καταχώρισε εννέα κοινοτικά σήματα με σχέδια μετοπών μηχανοκίνητων οχημάτων της κατηγορίας 12 κατά του Διακανονισμού της Νίκαιας.

- 21 Επιπλέον, ισχυρίζεται ότι η ερμηνεία του τμήματος προσφυγών, σύμφωνα με την οποία το κοινό δεν αντιλαμβάνεται συνήθως μια μετόπη αυτοκινήτου ως αναφορά στην προέλευση των προϊόντων, θέτει προϋποθέσεις αυστηρότερες από τις προβλεπόμενες στον κανονισμό 40/94. Σε κάθε περίπτωση, δεδομένου ότι το τμήμα

προσφυγών αναγνώρισε το γεγονός ότι η εν λόγω μετόπη δεν είναι εντελώς συνήθισμένη («the grille device is not exactly commonplace»), πρέπει να αναγνωρισθεί ότι το αιτούμενο κοινοτικό σήμα διαθέτει τον απαιτούμενο ελάχιστο διακριτικό χαρακτήρα.

- 22 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το σχέδιο που απεικονίζεται στο αιτούμενο σήμα δεν έχει λειτουργικό χαρακτήρα, όπως επιβεβαιώθηκε και από την έκθεση του πραγματογνώμονα F. E. Hoadley, που προσκομίστηκε ενώπιον του Γραφείου.
- 23 Εξάλλου, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών δεν εκτίμησε την πρωτοτυπία και τον μοναδικό, ασυνήθιστο και επομένως διακριτικό χαρακτήρα της μετόπης, η οποία δεν χρησιμοποιείται από κανένα άλλο όχημα ξηράς.
- 24 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι ο καταναλωτής στον οποίο απευθύνεται το σήμα είναι ο μέσος αγοραστής οχημάτων ξηράς, ο οποίος προβαίνει στην απόκτηση ενός προϊόντος τέτοιου είδους, αφού ενημερωθεί δεόντως. Συναφώς, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η επιλογή των καταναλωτών γίνεται με κριτήριο τόσο τα τεχνικά χαρακτηριστικά του οχήματος όσο και την εμφάνισή του, της οποίας η μετόπη αποτελεί βασικό στοιχείο.
- 25 Τέλος, κατά την προσφεύγουσα, το τμήμα προσφυγών εσφαλμένως έκρινε, στη σκέψη 15 της προσβαλλομένης απόφασης, ότι το κοινό δεν αντιλαμβάνεται συνήθως το σήμα ως ένδειξη της προέλευσης του προϊόντος.
- 26 Το Γραφείο υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε, όπως και ο εξεταστής, ότι το επίδικο σημείο στερείται εκ πρώτης όψεως διακριτικού χαρακτήρα για τα εν λόγω προϊόντα, αφού, κατά την άποψή του, το σημείο συνίσταται σε γεωμετρικά σχέδια συνήθη και απλά, χρησιμοποιούμενα ευρέως για την απεικόνιση των προβολών και του πλέγματος που αποτελούν τη μετόπη του αυτοκινήτου.

- 27 Το Γραφείο ισχυρίζεται ότι το επίδικο σημείο δεν υπερβαίνει τα όρια αυτού που ο μέσος καταναλωτής έχει συνηθίσει να αντιλαμβάνεται ως μετόπες οχημάτων ξηράς και επομένως δεν παρουσιάζει κανέναν πρωτοποριακό και πρωτότυπο χαρακτήρα. Έτσι, το σημείο γίνεται αντιληπτό πρωτίστως ως μέρος του οχήματος και όχι ως ένδειξη της προέλευσής του.
- 28 Επιπλέον, το Γραφείο ισχυρίζεται ότι ο, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, μη λειτουργικός χαρακτήρας της επίδικης μετόπης δεν είναι καθ'εαυτόν αρκετός, ώστε να συναχθεί ότι το σημείο διαθέτει διακριτικό χαρακτήρα.
- 29 Ως προς τα εννέα κοινοτικά σήματα που αφορούν μετόπες μηχανοκίνητων οχημάτων, το Γραφείο επισημαίνει στις από 14 Οκτωβρίου 2002 απαντήσεις του, καθώς και στις πρόσθετες εξηγήσεις κατά την προφορική διαδικασία, ότι οι μετόπες των άνω καταχωρίσεων είναι ασυνήθιστες, δεδομένου ότι αποτελούνται από δύο συμμετρικά πλαίσια.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 30 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση τα «σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα».
- 31 Τα σημεία τα οποία αφορά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 θεωρούνται ακατάλληλα να ασκήσουν την ουσιώδη λειτουργία του σήματος, δηλαδή να χαρακτηρίσουν την προέλευση του προϊόντος ή της υπηρεσίας, προκειμένου να παράσχουν έτσι τη δυνατότητα στον καταναλωτή που αγοράζει το προϊόν

ή την υπηρεσία που το σήμα προσδιορίζει, να προβεί, στο πλαίσιο μεταγενέστερης αγοράς, στην ίδια επιλογή, αν η εμπειρία αποβεί θετική, ή σε διαφορετική επιλογή, αν η εμπειρία αποβεί αρνητική [απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 2002, υπόθεση T-79/00, Rewe-Zentral κατά ΓΕΕΑ (LITE), Συλλογή 2002, σ. II-705, σκέψη 26].

- 32 Ο διακριτικός χαρακτήρας ενός σήματος πρέπει να εκτιμάται, αφενός, σε σχέση με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες ζητείται η καταχώριση του σημείου και, αφετέρου, σε σχέση με την αντίληψη ενός συγκεκριμένου κοινού προς το οποίο απευθύνεται, το οποίο αποτελείται από τους καταναλωτές αυτών των προϊόντων ή υπηρεσιών.
- 33 Τέλος, από το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 προκύπτει ότι ένας ελάχιστος διακριτικός χαρακτήρας αρκεί προκειμένου να μην έχει εφαρμογή ο απόλυτος λόγος απαραδέκτου που προβλέπει το άρθρο αυτό [απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 2002, υπόθεση T-34/00, Eurocool Logistik κατά ΓΕΕΑ (EUROCOOL), Συλλογή 2002, σ. II-683, σκέψη 39].
- 34 Το κοινό, στο οποίο απευθύνεται το σήμα, θεωρείται εν προκειμένω ότι είναι ο μέσος καταναλωτής, ο οποίος έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος [βλ., υπ' αυτή την έννοια, την απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Ιουνίου 1999, υπόθεση C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer, Συλλογή 1999, σ. I-3819, σκέψη 26, και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουνίου 2001, υπόθεση T-359/99, DKV κατά ΓΕΕΑ (EuroHealth), Συλλογή 2001, σ. II-1645, σκέψη 27]. Πράγματι, λόγω της φύσεώς τους, τα εν λόγω προϊόντα (οχήματα-μηχανήματα κινήσεως στην ξηρά· τα εξαρτήματά τους) προορίζονται για ευρεία κατανάλωση σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- 35 Πρώτον, σε ό,τι αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας σχετικά με την ικανότητα μιας μετόπης να καταχωριστεί, υπό την έννοια του ορισμού του κοινοτικού σήματος όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού 40/94, πρέπει να υπομνησθεί ότι δεν υφίσταται κατηγορία σημάτων που να έχουν εκ της φύσεώς τους ή εκ της χρήσεώς τους διακριτικό χαρακτήρα, η οποία να μην μπορεί να διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησεως από εκείνα άλλων επιχειρήσεων (βλ., υπ' αυτή την έννοια, την απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Ιουνίου 2002, υπόθεση C-299/99, Philips, Συλλογή 2002, σ. I-5475, σκέψη 39).

- 36 Εξάλλου, όσον αφορά τον συγκεκριμένο διακριτικό χαρακτήρα, δεν μπορεί να αποκλείεται α ριστίοι το ενδεχόμενο να έχει διακριτικό χαρακτήρα η σχεδιαστική απεικόνιση μιας μετόπης, ακόμα και αν είναι πιστή προς την πραγματικότητα [βλ., υπ' αυτή την έννοια, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 19ης Σεπτεμβρίου 2001, υπόθεση T-30/00, Henkel κατά ΓΕΕΑ (Εικόνα απορρυπαντικού προϊόντος), Συλλογή 2001, σ. II-2663, σκέψεις 44 και 45].
- 37 Παρά ταύτα, ως προς το αποδεικτικό στοιχείο που προσκομίστηκε από την προσφεύγουσα που αφορά την καταχώριση από το Γραφείο εννέα κοινοτικών σημάτων σχετικών με σχέδια μετοπών για μηχανοκίνητα οχήματα, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι η διοικητική πρακτική του Γραφείου δεν προσφέρει σαφείς ενδείξεις ως προς την εκ μέρους του εφαρμογή των κριτηρίων, βάσει των οποίων εξετάζει τους λόγους απαραδέκτου για κοινοτικά σήματα σχετικά με μετόπες οχημάτων, πρέπει να υπομνησθεί ότι, σε κάθε περίπτωση, η νομιμότητα των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών πρέπει να εκτιμάται αποκλειστικά βάσει του κανονισμού 40/94, όπως αυτός έχει ερμηνευθεί από τον κοινοτικό δικαστή, και όχι βάσει μιας προηγούμενης πρακτικής των τμημάτων αυτών ως προς τη λήψη αποφάσεων [απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 2002, υπόθεση T-106/00, Streamserve κατά ΓΕΕΑ (STREAMSERVE), Συλλογή 2002, σ. II-723, σκέψη 79]. Επομένως, το επιχείρημα της προσφεύγουσας που αφορά την καταχώριση από το Γραφείο εννέα κοινοτικών σημάτων σχετικών με μετόπες μηχανοκίνητων οχημάτων προβάλλεται αλυσιτελώς.
- 38 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας, σύμφωνα με το οποίο το κριτήριο που εφαρμόστηκε στην επίδικη υπόθεση από το τμήμα προσφυγών είναι εσφαλμένο και πολύ αυστηρότερο από τις προβλεπόμενες στον κανονισμό 40/94 προϋποθέσεις, πρέπει να υπομνησθεί ότι στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 δεν γίνεται διάκριση μεταξύ διαφόρων κατηγοριών σημάτων και, επομένως, τα κριτήρια εκτίμησης του διακριτικού χαρακτήρα των εικονιστικών σημάτων που συνίστανται στην απεικόνιση του ίδιου του προϊόντος, ή σε αυτήν ενός των μερών του, δεν πρέπει να διαφέρουν από τα ισχύοντα για τις λοιπές κατηγορίες σημάτων (βλ., υπ' αυτή την έννοια, την προαναφερθείσα απόφαση Εικόνα απορρυπαντικού προϊόντος, σκέψη 48).
- 39 Τρίτον, όσον αφορά τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας, σύμφωνα με τον οποίο το τμήμα προσφυγών εσφαλμένως έκρινε ότι το κοινό δεν αντιλαμβάνεται συνήθως το επίδικο σήμα ως ένδειξη της προέλευσης του προϊόντος (σκέψη 15 της προ-

σβαλλομένης αποφάσεως), πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η εκτίμηση του διακριτικού χαρακτήρα ενός σήματος προϋποθέτει ότι λαμβάνονται υπόψη όλα τα πρόσφορα στοιχεία που συνδέονται με τις ειδικές συνθήκες της συγκεκριμένης υπόθεσης. Από τα στοιχεία αυτά δεν μπορεί να αποκλειστεί το γεγονός ότι η φύση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, καθώς και η φύση των προϊόντων των φερόντων το συγκεκριμένο σήμα, μπορούν να επηρεάσουν την αντίληψη του κοινού για το σήμα αυτό.

40 Σε αυτό το πλαίσιο, πρέπει να παρατηρηθεί ότι τα οχήματα και τα μηχανήματα κινήσεως στην ξηρά είναι προϊόντα μεγάλων διαστάσεων, για τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν, πέραν του λεκτικού σήματος, και σήματα εικονιστικά ή τρισδιάστατα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η οπτική εξατομίκευση του προϊόντος αυτού από το κοινό στο οποίο απευθύνεται.

41 Πρέπει να σημειωθεί ότι, από μακρού χρόνου, και ήδη κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για καταχώριση του επίδικου σήματος, η οποία αποτελεί και το κρίσιμο χρονικό σημείο για την εξέταση της ύπαρξης απόλυτων λόγων απαραδέκτου, οι μετόπες δεν έχουν πλέον αποκλειστικά τεχνική λειτουργία, όπως έδειξε η πραγματογνωμοσύνη του F. E. Hoadley. Επιπλέον, αντιθέτως με άλλα εξαρτήματα που συνθέτουν ένα μηχανοκίνητο όχημα, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα σχήματα των μετοπών συνήθως χρησιμοποιούνται για μακρά χρονικά διαστήματα και για διάφορα μοντέλα του ίδιου κατασκευαστή.

42 Πράγματι, η μετόπη έχει εξελιχθεί σε ουσιώδες στοιχείο, τόσο της εμφάνισης των οχημάτων, όσο και της διαφοροποίησης μεταξύ των μοντέλων που κυκλοφορούν στην αγορά και που προέρχονται από διάφορους κατασκευαστές των προϊόντων αυτών. Κατά συνέπεια, μπορούν να αποτελέσουν στοιχεία ουσιωδώς χρήσιμα για την οπτική εξατομίκευση ενός μοντέλου, μιας σειράς, ακόμη και όλων των μοντέλων του ίδιου κατασκευαστή μηχανοκίνητων οχημάτων, σε σχέση με άλλα μοντέλα.

43 Το συμπέρασμα αυτό δεν αλλοιώνεται από την παρατήρηση του F. E. Hoadley, σύμφωνα με την οποία μια μετόπη μπορεί να χρησιμεύει εξίσου στο να καθιστά δυνατό τον εξαερισμό του κινητήρα του οχήματος και στο να δίνει κάποια σταθερότητα στο εμπρόσθιο τμήμα του. Συναφώς, τονίζεται πως το γεγονός ότι το σημείο

αυτό πληροί ταυτοχρόνως περισσότερες από μία λειτουργίες ουδεμία ασκεί επιρροή όσον αφορά τον διακριτικό του χαρακτήρα [βλ., υπ' αυτή την έννοια, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Οκτωβρίου 2002, υπόθεση T-36/01, Glaverbel κατά ΓΕΕΑ (Επιφάνεια υαλοπίνακα), Συλλογή 2002, σ. ΙΙ-3887, σκέψη 24], ιδίως όταν η διακριτική λειτουργία υπερισχύει των άλλων λειτουργιών.

- 44 Όσον αφορά το επίδικο σημείο, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι οι καταναλωτές είναι συνηθισμένοι να βλέπουν μετόπες των μηχανοκίνητων οχημάτων με χαρακτηριστικά ίδια ή ανάλογα αυτών του επίδικου σημείου. Παρά ταύτα, έκρινε ότι το σχήμα του μοντέλου της μετόπης δεν είναι εντελώς συνηθισμένο («the grille device is not exactly commonplace») (σκέψη 15 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 45 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι το αιτούμενο σήμα είναι εμφανώς διαφορετικό από τα σχέδια μετοπών όλων των άλλων οχημάτων ξηράς. Το Γραφείο αντιτείνει ότι το επίδικο σημείο δεν υπερβαίνει τα όρια αυτού που ο μέσος καταναλωτής έχει συνηθίσει να αντιλαμβάνεται ως μετόπες οχημάτων ξηράς και, επομένως, δεν παρουσιάζει κανέναν πρωτοποριακό ή πρωτότυπο χαρακτήρα.
- 46 Συναφώς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι το επίδικο σημείο είναι η απεικόνιση του εμπρόσθιου τμήματος ενός αυτοκινήτου, το οποίο έχει ασυνήθιστο σχήμα με επίκεντρο επτά μεγάλα κάθετα ανοίγματα και σε κάθε άνω πλευρά του έναν κύκλο που αναπαριστά τους προβολείς του οχήματος. Αυτό το σχήμα, κατά τη στιγμή κατάθεσης της αίτησης καταχώρισης, αποτελεί το σχέδιο μιας ασυνήθιστης μετόπης, που δίνει την εντύπωση μετόπης παλαιότερων εποχών και μια απλή εμφάνιση που δεν μπορεί να θεωρηθεί εντελώς συνηθισμένη υπό τις συνθήκες που υπήρχαν κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης.
- 47 Επομένως, το επίδικο σημείο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως η πρώτη εικόνα μιας τυπικής σύγχρονης μετόπης που έρχεται στο νου. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η παρατήρηση του Γραφείου ότι το επίδικο σημείο αφορά στοιχεία που χρησιμοποιούνται ευρέως στην απεικόνιση μιας μετόπης.

- 48 Υπ' αυτές τις συνθήκες, πρέπει να θεωρηθεί ότι η επίδικη μετόπη είναι ικανή να επηρεάσει τη μνήμη του κοινού στο οποίο απευθύνεται ως ένδειξη εμπορικής προέλευσης και, επομένως, να διαφοροποιήσει και να εξατομικεύσει τα φέροντα αυτή τη μετόπη μηχανοκίνητα οχήματα από τα προερχόμενα από άλλες επιχειρήσεις.
- 49 Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι το επίδικο σημείο έχει τον ελάχιστο διακριτικό χαρακτήρα για να εξαιρεθεί από τον απόλυτο λόγο απαραδέκτου του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94. Το συμπέρασμα αυτό, άλλωστε, ενισχύεται και από την αναφερόμενη ανωτέρω, στη σκέψη 44, παρατήρηση του τμήματος προσφυγών, σύμφωνα με την οποία η μετόπη δεν είναι εντελώς συνηθισμένη («the grille device is not exactly commonplace»).
- 50 Από το σύνολο των ανωτέρω προκύπτει ότι εσφαλμένως έκρινε το τμήμα προσφυγών πως το αιτούμενο σήμα στερείται εντελώς διακριτικού χαρακτήρα.
- 51 Κατά συνέπεια, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστεί το βάσιμο του προβαλλόμενου από την προσφεύγουσα δεύτερου λόγου ακυρώσεως, πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλομένη απόφαση.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 52 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι το Γραφείο ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της προσφεύγουσας, σύμφωνα με το σχετικό αίτημά της.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση του δεύτερου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 21ης Μαρτίου 2001 (υπόθεση R 309/1999-2).**
- 2) Καταδικάζει το καθού στα δικαστικά έξοδα.**

Βηλαράς

Tiili

Mengozzi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 6 Μαρτίου 2003.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

M. Βηλαράς